

מטעמי תורת זילים

פרשת ואתחנן – מעלת הכוונה בתפילת העמידה

משה רבינו התפלל לפני ה' שיתן לו להיכנס ולראות את ארץ ישראל שנאמר "וְאֶתְחַנֵּן אֶל ה' בְּעֵת הַהוּא לֵאמֹר: אֲדַנִּי ה' אֶתָּה הַחֲלוּת לְהִרְאוֹת אֶת עַבְדְּךָ אֶת גְּדֻלְךָ וְאֶת יָדְךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי אֱ-ל בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְּמַעֲשֵׂיךָ וְכַגְבוּרְתְּךָ: אֲעִבְרָה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הַקָּר הַטּוֹב הַזֶּה וְהִלְבֵּנִי" (דברים ג, כב – כה). משה רבינו לא נענה להיכנס אל הארץ כי הגיע זמן מלכותו של יהושע וכל עוד שמושה היה חי מלכותו של יהושע לא היתה ניכרת (ובעל הטורים) דברים ג, כו ד"ה רב לך) וגם אין מלכות נוגעת בחברתה (ראה גמ' ברכות דף מח ע"ב בשם ר' יוחנן) (אור החיים הקדוש) דברים ג, כו ד"ה עוד נתכוון). אך משה רבינו כן נענה לראות את הארץ שנאמר "עַלֶּה רֹאשׁ הַפְּסָקָה וְשֵׂא עֵינֶיךָ יָמָה וְצַפְנָה וְתִימְנָה וּמִזְרְחָה וְרָאֵה בְּעֵינֶיךָ כִּי לֹא תַעֲבֹר אֶת הַיַּרְדֵּן הַזֶּה" (דברים ג, כז) (גמ' ברכות דף לב תחילת ע"ב בשם ר' אלעזר ורש"י שם ד"ה עלה ראש הפסקה, יאור החיים הקדוש) דברים ג, כו ד"ה עוד נתכוון. ראה רש"י דברים ג, כז). ומכאן שגדולה תפילה יותר ממעשים טובים, שהרי אין לך גדול במעשים טובים יותר ממה רבינו ואף על פי כן לא נענה אלא בתפילה (גמ' ברכות דף לב תחילת ע"ב בשם ר' אלעזר).

ויש להבין, אם כוחה של התפילה הוא רב מאוד ועם ישראל מרבית להתפלל שלש תפילות בכל יום, אז מה מונע את התפילה לעלות למרומים?

'תפילת לחש' שנשמעת נידחת על ידי המלאכים הממונים בשמים

כל תפילה ובקשה לפני ה' יתברך צריך להוציא בפה (וזהו פרשת האזינו דף רצד ע"ב אדרא זוטא ד"ה ובגין כך כל צלולת) **בביטוי שפתיים ובחיתוך התיבות היטב, בְּהֶקֶל היוצא מן הפה** (ע"פ הדעת טובי למהרח"ו פרשת ואתחנן ד"ה או ירצה ואתחנן וכי נמשך) **ואז הקול עולה למעלה** (וזהו פרשת האזינו דף רצד ע"ב ד"ה ובגין כך אדרא זוטא) **ובקול כמה רקיעים ואוירים** (מגן דוד) להרדב"ו אות ט"ד דף כב ד"ה והנה אודיעך). **ואם לא יעשה כך אז אין תפילתו תפילה ואין בקשתו בקשה** (וזהו פרשת האזינו דף רצד ע"ב אדרא זוטא ד"ה ובגין כך כל צלולת). **והטעם בזה, כי רק על ידי שניעים כוחות האותיות ומכים זה בזה מתעוררת ונוצרת רוחניות חדשה למעלה** (דברים אחדים' להחיד"א דרוש יא לשבת כלה ד"ה אמנם כבר כתבנו ד"ה וממילא רווחא). **וזה הטעם שכל המאריך בתפילה מאריכים לו ימיו, כי אותיות ותיבות התפילה מעוררות רוחניות למעלה ומוסיפות שפע ואורות חדשים. וזו גם הסיבה שהקב"ה מתאוה לתפילתן של צדיקים כי רב כוחם לפעול למעלה בתפלתם** (דברים אחדים' להחיד"א דרוש יא לשבת כלה ד"ה אמנם כבר כתבנו ד"ה ואפשר שזה טעם).

וכיון שיש חשש ופחד 'מהחיצונים' אשר עומדים סביב (תורת נתן וליקוטים ממהרח"ו סדר הנהגות ישרות דף נ ד"ה בתפלת העמידה) **וחושקים ליהנות מהייחוד של התפילה** (באר מים חיים' פרשת מקץ ד"ה ואולם הנה נודע) **כפי שנאמר "סָבִיב וְשָׁעִים יִתְהַלְכֶנּוּ כָּרֶם זֵלוֹת לְבַנֵי אֶזְרָם"** (תהלים יב, ט) (תורת נתן וליקוטים ממהרח"ו סדר הנהגות ישרות דף נ ד"ה בתפלת העמידה) **לכן נתקנה 'תפילת העמידה' להיות בחשאי** (באר מים חיים' פרשת מקץ ד"ה ואולם הנה נודע) **ובלחש** (תורת נתן וליקוטים ממהרח"ו סדר הנהגות ישרות דף נ ד"ה בתפלת העמידה). **ותפילה כזאת הנעשית גם בכוונה הראויה – מתקבלת. וראיה לדבר מן התפילה לזכות לבן בחשאי מתוך כוונה וקולה לא נשמע כפי שנאמר "וְחִנָּה הִיא מְדַבֶּרֶת עַל לִבָּהּ רַק שִׁפְתֶיהָ נִעוֹת וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמָע"** (שמואל א' א, ג) (וזהו פרשת ויגש דף רי ע"א ד"ה ובגין כך). **ואז תפילתה התקבלה** (נפשי רש"י שמואל א' א, יז) **שנאמר "וַיְהִי לְתַקְפוֹת הַיָּמִים וַתִּתְהַר חַנָּה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי מוֹה' שְׁאַלְתִּיו"** (שמואל א' א, ב) (וזהו פרשת ויגש דף רי ע"א ד"ה ובגין כך).

על האדם להוציא בתפילת הלחש כל תיבה ותיבה בחיתוך הדיבור כפי שהוא אומר בסוף התפילה "יהיו לרצון אמרי פי" (שערי ארוכה לר' יעקב אבוחצירא דף סג ע"א אות ק ד"ה צדקת לא כסיתו). **אך צריך להיזהר לא להשמיע את קולו בתפלת** (וזהו פרשת ויגש דף רט ע"ב ד"ה ואוקימנא מאן) **שמונה עשרה הנאמרת בלחש** (אור צדיקים' למהר"ם פאפירש סימן יח סעיף ב) **באופן ששומעים אותו אחרים, בין אם הוא בציבור ובין שלא בציבור, כי ישנם מלאכים הממונים לקבל את התפילה** (תולעת יעקב' דף יח ע"ב תפלה מעמד ד"ה השווית הקול) **הנאמרת בלחש** (אור צדיקים' למהר"ם פאפירש סימן יח סעיף ב) **והם מקשיבים לתפילות של המתפללים בלחש שאינם משמיעים לאחרים. אך אם תפילת המתפללים נשמעת לבני האדם** (תולעת יעקב לר' טאיר בן יחזקאל אבן גבאי דף יח ע"ב תפלה מעמד ד"ה השווית הקול) **אז המלאכים הללו אינם מקבלים את התפילה והיא נדחית לחוץ** (אור צדיקים' למהר"ם פאפירש סימן יח סעיף ב).

לכן אדם לא ירים את קולו בתפילה ורק ירָאֵה הכנעה ושפלות (נשיח יצחק לר' יצחק מני מהעיר חברון בסוף הספר דף מ ע"א ביום שני אות כט). **ויש מלאכים הממונים לחטוף כל תפילת עמידה שְׁקוּלָה יוכל להישמע למי שעומד ליד המתפלל, וזורקים אותה למקום רוחני גרוע** (תורת נתן וליקוטים ממהרח"ו סדר הנהגות ישרות דף נ ע"א ד"ה בתפלת העמידה) **כך שאין התפילה הזאת נשמעת** (וזהו פרשת ויגש דף רי ע"א ד"ה ואוקימנא מאן דצל). **ורמז לדבר מה שנאמר "גַם כִּי אֶזְעַק וְאֶשְׁנָע שְׁתֵּם תִּפְלְתִי"** (איכה ג, ח), **כלומר בזמן ש"אֶשְׁנָע" בתפילה ו"אֶזְעַק" בקול, אז "שְׁתֵּם תִּפְלְתִי" ואינה מקובלת לפני הקב"ה** (קרבן שבתי לר' בצלאל הדרשן פרק יז סימן ב ד"ה והנה עדיין יש). **לכן כל אדם צריך להיזהר**

חדש! חדש! חדש! חדש! חדש!

קוראים יקרים - עלות הוצאת הספרים גדולה ואנו צריכים את עזרתכם הנדיבה!

בעזרת ה' ובשעה טובה ומוצלחת אנו עומדים לפני הדפסת הספר הראשון בסדרת "מטעמי תורת חיים" אשר יכלול את המאמרים שהתפרסמו בעלון. **דעו לכם! אין לנו שום סיוע מוסדי ולכן אנו זקוק לתרומתכם הנדיבה כדי שנוכל להעלות את הדברים שאתם קוראים מידי שבוע על ספר לתועלת הרבים בכל העולם כולו!** ניתן לתרום להוצאת הספר ולהנציח את התרומה להצלחה ורפואה או להבדיל לעילוי נשמה. **אשרי מי שיהיה לו חלק בהפצת התורה הגדולה הזאת לדורי דורות!** המבקשים לתרום ולהנציח ניתן ליצור קשר ישירות עם המחבר בטלפון 052-7675933 וכן ניתן להעביר תרומה לחשבון הבנק שהוקם אך ורק למטרת מימון הוצאת הספר: שם החשבון חיים לנגר בנק הדואר שמספרו 09 סיני 001 מספר חשבון 30608503

תרומה דרך הטלפון עם מערכת "נדרים פון":
מחייגים למספר טלפון 03-7630585
מקשימים שלוחה 9986
לתרומה עבור הוצאת הספר - נא להקיש 1
לתרומה עבור הדפסת עלון מטעמי תורת חיים - נא להקיש 2
בוחרים את סוג התרומה - ריגילה או הוראת קבע
ואז להקיש את סכום התרומה ושאר פרטי האשראי.
ניתן גם לתרום בעמדת "נדרים פלוס" בבתי הכנסת:
יש לרשום את שם הקופה "מטעמי תורת חיים"
ולהמשיך את ביצוע התרומה באשראי לפי ההוראות.

לא להגביה קולו בתפילת העמידה (ותולעת יעקב דף יח ע"ב תפלה מעמיד ד"ה השוויית הקול) וישמיע רק לאזניו (שו"ע או"ח קא סעיף ב, 'מואמר אם כל חי' להרמ"ע מפאנו חלק א סימן לב, 'תורת נתן וליקוטים ממחרתינו' סדר הנהגות ישרות דף נ"א ד"ה בתפלת העמידה, משנה ברורה סימן קא סעיף קטן ה) בלחש (י"ד קמח"ה ל"ר יהודה לייב פרחוביצר נתיב יח התפילה דף לט ע"א אות ח ד"ה יזרה להתפלל) ואם הוציא בשפתיו אך לא השמיע לאזניו יצא ידי חובה (משנה ברורה סימן קא סעיף קטן ה).

ויש אומרים שאין להתפלל להשמיע כלל את תפילתו אפילו לא לאזניו (ברכי יוסף להחיד"א או"ח סימן קא סעיף ג, 'כף החיים' או"ח סימן קא אות ח, 'בן איש חי' שנה א' פרשת משפטים אות א) ובזה תפילתו היא פנימית ורוחנית מאד, יותר מגדר טבע רוח האדם ולא רואה אותה הסטרא אחרא. אך אם התפלה נשמעת לאזניו של המתפלל עצמו היא לא עולה, כי אז שומעים אותה 'החיצונים' והם מתערבבים עמה (נאור החמה) וזוהר פרשת ויקהל דף ר"א ע"ב ד"ה 'בלחשי' בשם המהרח"ו, 'עולת תמיד' להר"י ז"ל ענין התפלה ד"ה 'התפלה אינה נכנסת'. וראה יתגא דבי אליהו אליהו רבא פרק כח, ב ד"ה וכאן אמרו כל הקורא) מחמת שמקנאים בגודל מעלותיה (בן איש חי שנה א' פרשת משפטים אות א), והם מוסיפים גם לקטרג על המתפלל. ועל דרך זה המשמיע קולו לאזניו נחשב שהתפלל בלי כוונה כי נדחתה תפילתו מחמת 'החיצונים' (מנחת אהרן ל"ר יעקב דוד פארוך דף ק"ח כלל טו אות יח). וכן נהג האר"י ז"ל לא להשמיע לאזניו (עפ"י שיערי תשובה) או"ח סימן קא אות א) כפי שכתבו גורי האר"י ז"ל (ברכי יוסף או"ח סימן קא סעיף א).

המחשבות הזרות בתפילה הן מהסטרא אחרא ופוסלות את התפילה

הס"מ וחיילותיו הם אלו המכניסים בעת התפילה הרהורים רעים ומחשבות רעות בלב האדם (מגיד מישורים ל"ר יוסף קארו פרשת בהר סיני ד"ה 'יתייחד מחשבתך') ומבלבלים אותו (תפארת שלמה) פרשת פנחס ד"ה א"י פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, 'מסכת יעקב' ל"ר יעקב פרוז ספר ישעיה סימן ח"ו דף קמ"ד ד"ה אז תקרא) ופוגעים ושוטטים בתפילתו באמצעות 'מחשבה זרה' הבאה מכוח אותם 'החיצונים' (ובן אריה ל"ר יהודה אריה לייב האשקי פרשת מטות אות כא בשם 'ראשית חכמה'), עד שלפעמים אדם מסיים את תפילתו ומרגיש שאפילו תיבה אחת לא דיבר בכוונת הלב, מחמת ריבוי הבלי העולם שבליבו (דברים אחדים) דרוש ג' וזכור ד"ה וטעם הדבר דהדרן קבלוהו). ועל ידי כן רוצים החיצונים לאחוז 'בְּקִדְשָׁהּ' (תפארת שלמה) פרשת פנחס ד"ה א"י פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן) ולהרחיק את האדם ממנה (מוזמר לאספי חלק 'מוסר כאשר יעשה צרכיו ד"ה יזרה מאד), כי בתפילה זכה בלי מחשבה זרה אין להם שליטה (ובן אריה ל"ר יהודה אריה לייב האשקי פרשת מטות אות כא בשם 'ראשית חכמה').

על החיצונים הללו אמר דוד המלך בתהלים "כי פי רשע ופי מרמה עלי פתחו דברו אתי לשון שקר: ודברי שגואה סבבני וילקמוני חנם: תחת אהבתי שִׁטְוֹנִי וְאֲנִי תִפְלְהָ" (תהלים קט, ב-ד), כלומר בשעת התפילה אותם החיצונים "דברו אתי לשון שקר" – שמדברים אתי בלבל מחשבותי. תחת אהבתי שִׁטְוֹנִי וְאֲנִי תִפְלְהָ" – שבשעת התפילה הם שוטנים אותי להביא בקרבי מחשבות זרות (תפארת שלמה) פרשת פנחס ד"ה א"י פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן), שכשאינו כוונת הלב בתפילה אין התפילה מקובלת לפניו (מסכת יעקב ל"ר יעקב פרוז ספר ישעיה סימן ח"ו דף קמ"ד ד"ה אז תקרא). ועליהם סיים דוד המלך את המזמור ואמר "וילבשו שוֹטְנֵי כְלִמָּה וְיַעֲטוּ כְמַעֲלֵל בְּשֵׁתָם: אֲוֹדָה ה' מֵאֵד בְּפִי וּבְתוֹף רַבִּים אֶהְלֶלְנֹה" (תהלים קט, ט-י), כלומר כאשר אנצל מהמחשבות הרעות ו"ילבשו שוֹטְנֵי כְלִמָּה", אזי "וּבְתוֹף רַבִּים אֶהְלֶלְנֹה" בלי מחשבות זרות ורק בכוונה הרצויה והשלימה (תפארת שלמה ל"ר שלמה מראמדיסק פרשת פנחס ד"ה א"י פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן).

ואמרו רבותינו כי תפילה בלי כוונה היא כמו גוף בלי נשמה (השלי"ה הקדוש בחלק תורה שבכתב פרשת שופטים תורה אור ד"ה 'יעודה בדי' שמכין הנה התפלה במקום העבוד), כי כשם שגוף של אדם בלי נשמה מטמא טומאה חמורה, כך גם תפילה בלא כוונה מעוררת קטרוג (מואמר חיקור דין להרמ"ע מפאנו חלק ג פרק ד) עד שהופכת התפילה היא להיות כמו 'פגר מת' אשר אינו ראוי לקבורה (מוזמר לאספי חלק 'מוסר לתנהגות התפילה' דף לה ע"ב). ואם בזמן התפילה אדם חושב על ענייני כסף זהב ומטבעות ושאר ענייני ממון, אזי נחשב לו כאילו עשה חלילה "אֶלְהֵי כֶסֶף וְאֶלְהֵי זָהָב" שנאמר "לֹא תַעֲשֶׂוּן אֶתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב" (שמות כ, ט) ורבינו בחיי פרשת שמות כ פסוק כ, ורבינו בחיי פרשת תרומה בתחילתה, יקב הישר פרק ח ד"ה ואיתא), "לֹא תַעֲשֶׂוּן אֶתִּי" – שאם חשבתם על כסף וזהב בזמן שאתם עמי בבית הכנסת, אזי נחשב כאילו עשיתם "אֶלְהֵי כֶסֶף וְאֱלֹהֵי זָהָב" חלילה (טעמי המצוות לרבינו מנחם המבלי מצוה לא תעשה כח). ותפילות אלו המעורבות במחשבות זרות נקראות תפילות פסולות (קב הישר פרק ח ד"ה ואיתא בספר החינוך) ופגומות (עפ"י זוהר פרשת פנחס דף רמג ע"א רעיא מהימנא ד"ה בגין דבימינו).

התפילה הפסולה נרדפת על ידי מלאכי חבלה ורוח הטומאה

בשעה שאדם סיים את תפלתו, כל הדברים שהוציא מפיו באותה התפילה עולים למעלה (זוהר פרשת ואתחנן דף רס ע"ב ד"ה וכמה עיטין) והם טסים באויר העולם, ונעשה מהם קול רוחני (זוהר פרשת האזינו דף רבד ע"ב אדרא וזוטא ד"ה אלא ודאי כל מה). והמלאכים הממונים להעלות את התפילות, יודעים להבחין על ידי 'הריח' של התפילה מה היה מחשבתו של האדם בהם. אם הם מריחים שהיא כשרה וצלולה – הם מעלים את התפילה לפני הקב"ה ונעשה כביכול לכתר בראש המלך. אך אם הם מריחים בתפילה מחשבה פסולה – הם לא מעלים את התפילה לריח ניחוח לה' (ננועם אלמלך) פרשת בהעלותך ד"ה וישמע משה את העם) והיא נדחית החוצה ושטה בעולם (זוהר פרשת פקודי דף רמג ע"ב היכלות דקדושה ד"ה ואי חולתא). וכך אדם שרק הוציא דברים מפיו ולבו בל עמו – אין תפילתו מתקבלת (מפתחי חותם ל"ר יעקב אבוחצירא תחילת פרשת תרומה על הפסוק 'ידבר אל בני ישראל').

ואז הס"מ נאבק עם אותה 'התפילה הפגומה' על מנת לפגוע בה (זוהר פרשת פנחס דף רמג ע"א רעיא מהימנא ד"ה בגין דבימינו) וכמה מלאכי חבלה רודפים אחריה ומשיגים אותה, ובעין מה שנאמר "כָּל דִּדְפִיָּה הַשִּׁיגוּהָ" (איכה א, א). לכן אומרים בתפילה את הפסוקים "והוא רחום כִּכְפָר עוֹן וְלֹא יִשְׁחִית וְהַרְבֵּה לְהַשִּׁיב אָפּוֹ וְלֹא יַעֲרֹךְ כָּל חַמּוֹת: ה' הוֹשִׁיעָה הַמְּלִיךְ יַעֲנֶנּוּ בְיָוִם קְרָאֲנֹה" (תהלים עח, לח, וכן תהלים כ, י) (מתוך תפילת ערבית של יום חול) בכדי שלא ירדפו אחרי התפילה ארבע מלאכי חבלה הרמוזים בפסוק הזה: "עוֹן" – הוא הס"מ, "יִשְׁחִית" – הוא מלאך משחית, "אָפּוֹ" – הוא מלאך אף, "חַמּוֹת" – הוא מלאך חימה, ועוד הרבה מלאכי חבלה אחרים התלויים בארבעה האלו (זוהר פרשת בראשית דף כ"ב ע"ב ד"ה תא חזי חשדן). ועל כולם מבקשים "ה' הוֹשִׁיעָה הַמְּלִיךְ יַעֲנֶנּוּ בְיָוִם קְרָאֲנֹה" (תהלים כ, י).

תפילה שלא היתה בכוונה (קרבן שבת) פרק יו סימן ב ד"ה אלא נראה לו) ונדחתה, מגיעה עד לרוח אחת של טומאה הנקראת גמגומ"א (זוהר פרשת פקודי דף רסג ע"ב היכלות דסי"א ד"ה לנו מן דא וד"ה דהא כד צלואת) הַמְּמַנָּה על התפילות שאינן כהוגן (קרבן שבת) פרק יו סימן ב ד"ה אלא נראה לו). ומרָאָה רוח הטומאה אדום כמו שושנה, והיא עולה ומשתתפת עם 'רוח הטומאה' העליונה מכולם (זוהר פרשת פקודי דף רסג ע"ב היכלות דסי"א ד"ה לנו מן דא וד"ה דהא כד צלואת, כלומר עם השטן שהוא הס"מ ועליון על כולם (מקדש מלך) על זוהר פרשת פקודי דף רסג ע"ב). ואז רוח הטומאה גמגומ"א מזכירה לפני הקב"ה את עוונותיו של בעל התפילה הדחיה (זוהר פרשת פקודי דף רסג ע"ב היכלות דסי"א ד"ה לנו מן דא. וראה יראשית חכמה שער היראה פרק יג בהיכל א ד"ה והוא נקרא בור) והיא מבטלת את התפילה של האדם (וברכת טוב' על התורה ל"ר משה נראל הכהן חלק ב' ספר שמות דף כד ע"א טור ב ד"ה בעשרה מאמרות).

לכן כאשר השטן קטרג על איוב לפני ה' נאמר "וַיָּבֹא גַם הַשָּׁטָן בְּתוֹכָם" (איוב א, א, ו) (זוהר פרשת פקודי דף רסג ע"ב היכלות דסי"א ד"ה דהא כד צלואת. ראה יראשית חכמה שער היראה פרק יג בהיכל א ד"ה והוא נקרא בור), כאשר התיבה "גַם" רומזת על המלאך גמגומ"א שבא יחד עם "הַשָּׁטָן" (מקדש מלך על זוהר פקודי דף רסג ע"ב) לקטרג על איוב. וכשראה איוב שהוא נמסר בידי מלאך גמגומ"א, התחיל צוֹחֵן ואומר "עַל לֹא חָמַס בְּכַפִּי וּתְפִלְתִּי זָכָה: אֶרְצֶה אֶל תְּכַסִּי דְמִי וְאֶל יְהִי מְקוֹם לְזַעֲקָתִי" (איוב טו, יז – יח), "עַל לֹא חָמַס בְּכַפִּי" – כלומר שאין חמס בתפילתי לפי ש"תְפִלְתִּי זָכָה", ועל כן אין מהראוי למוסרני בידי אותו הממונה (קרבן שבת) פרק יו סימן ב ד"ה אלא נראה לו). וזה גם מה שאמר ירמיה הנביא "גַם כִּי אֶזְעַק וְאֶשְׁמַע שְׁתָּם תְּפִלְתִּי" (איכה ג, ח), "אֶזְעַק וְאֶשְׁמַע שְׁתָּם תְּפִלְתִּי" – כלומר כיון שאני זועק ומשוע ו"תְפִלְתִּי" שלא כראוי,

לכן גבר עלי הממונה הנקרא "גם". וכן נאמר לעם ישראל "גם כי תרבו תפלה אינני שמעי" (ישעיה א, טו), כלומר אם אתם "תרבו תפלה" אשר היא איננה נשמעת מחמת קלקולה, אזי יבוא המלאך "גם" ותמסרו בידו (יקרבן שבת' פרק יז סימן ב ד"ה וזהו שאמר גם כן) (וראה ברכת טוב' על התורה לר' משה נראל הכהן חלק ב' ספר שמות דף כד ע"א טור ב ד"ה 'בעשרה מאמרות' שכתב כי יש כוח בעייתו אמן לבטל את כוחו של מלאך מגנומ"א לכן סופי תיבות הפסוק 'יבוא גם השקטן בתוקם' (אויב א, ו) יוצא 'אמן').

על ידי תפילה אחת בכוונה יכול אדם להעלות את כל התפילות הפסולות

כל התפילות הפסולות ממשכות לשוטט בעולם, עד שמגיעות לרקיע ששם יש מלאך ממונה בשם סהדיא"ל והוא לוקח את כל התפילות הפסולות וגזנו אותן עד ששב אותו האדם בתשובה שלימה אל הקב"ה, ומתפלל תפלה אחת טהורה כראוי. ואז כשעולה התפילה הטהורה, מעלה המלאך סהדיא"ל גם את התפילות הפסולות שלו, והן נפגשות עם התפילה הטהורה ומתערבבות יחד ועולות לפני המלך הקדוש (זוהר פרשת פקודי דף רמה ע"ב ד"ה ובהחזקת קיימא 'היכלות דקדושה'). לכן שמו של המלאך הוא סהדיא"ל שהאותיות 'סהדי' בארמית זה עדות, על שם שהוא מעיד על מעשי בני אדם ויודע האם האיש שב בתשובה והתפלל תפילה שלימה שהיא מיושבת ומתוקנת (אור החמה: על זוהר פרשת פקודי דף רמה ע"ב בשם הרמ"ק). (וראה יזר הקדוש' לר' יחיאל מיכל על בראשית רבה מד, ט דף רטו ע"ב ד"ה ישלשה שנאמר בהם' על פי זוהר שכל תפילה בכוונה היא רצויה ובוקעת חלוני רקיע לעלות מעלה מעלה עד מקור רצון שלמעלה להמשיך את שפעו למטה ולהתיק מדרגת סטרוגי הדינים. ולכן גם אדם מתפלל על מזונו בכל יום אם שכבר יש לו, וזה כדי לעורר שפע המון למעלה שהוא חסד ורחמים ולהתיק בוה דין המקטרגים עיי"ש).

תפלת האדם צריכה להיות עם כוונה כפי שאומרים בסוף תפילת עמידה "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי" (שערי ארוכה' לר' יעקב אבוחצירא דף סג ע"א אות ק ד"ה צדקת לא כסיתי). ואם לא עשה כך, אז צריך האדם להתוודע ולהתחרט על עוון וחטא זה שהתפלל בלא כוונה ועל שפגם בכבוד אדונו בדיבור בלי כוונת הלב, ויגדור עצמו לא להיכשל. ואחר כך כאשר יתפלל תפילה ראשונה בכוונה יעלו איתה כל התפילות הפסולות (יסוד יוסף פרק ח, יקב הישר' פרק ח ד"ה ואיתא). ולא רק זה, אלא אפילו אם כיון רק בברכה אחת בכל תפילה ותפילה אך נמצא כי מראש השנה שעבר ועד ראש השנה הבא הוא כיון בתשע עשרה הברכות שבתפילת עמידה בצירוף הרבה מתפילותיו יחד, אזי אגב אלו עולות כל התפילות הלא הגונות של כל השנה (מקדש מלך' על זוהר פרשת פקודי דף רמה ע"ב ד"ה יוצלי צלותא' בשם הארי"ז י"ט). וזה חסד גדול מהבורא ברוך הוא, שבתפילה אחת אדם מתקן את הכל (יסוד יוסף פרק ח).

ונמצא כי תפילת יחיד שאינה ראויה להתקבל למעלה אינה נדחית מכל וכל, אלא היא נתונה באיזה רקיע תחתון של העולם הזה. לכן אמרו רבותינו על התפילה שזה "דברים שעומדים ברומו של עולם ובני אדם מזלזלין בהן" (ראה גמ' ברכות דף ו ע"ב עפ"י רש"י שם ד"ה דברים שעומדים ברומו של עולם), אמרו "דברים העומדים" ולא "תפלה העומדת" משום שבאמת כל עוד האדם לא חזר והתפלל תפילה הגונה אחת לא נחשבת התפילה הלא הגונה בשם תפילה כלל, ורק נקראת בשם 'דברים', כי לא התקבלה במקום בו שאר התפילות הגונות מתקבלות ומתקבצות. וגם אמרו על אותם הדברים כי הם "עומדים ברומו של עולם" היות שהם לא קבועים במקום הראוי כשאר תפילות ישראל, רק עומדים ברקיע של העולם הזה (מנחת חדשה' לרבי אלעזר ישראל מרודול בחלק יע' רצון בתפלה' דף ג ע"ב ד"ה נראה דזה יבין).

לכן אין לאדם לזלזל בשום תפילה מהתפילות כפי ש"בני אדם מזלזלין בהן" (ראה גמ' ברכות דף ו ע"ב עפ"י רש"י שם ד"ה דברים שעומדים ברומו של עולם) ואומרים לעצמם שהיות והם אינם מכוונים כראוי ובדעה מיושבת לכן מה להם להתפלל כאן או שם, בציבור או בבית כנסת. וזה אינו נכון כיון שכאשר יתפלל בסוף כראוי אפילו על ידי צירוף של כמה תפילות אז גם אותה התפילה שאינה הגונה יתקבלו ויתקבלו עמה כאחת. על כן יעשה האדם כל מה שהוא יכול בכוחו לעשות ולא יזלזל בתפילות (מנחת חדשה' לרבי אלעזר ישראל מרודול בחלק יע' רצון בתפלה' דף ג ע"ב ד"ה נראה דזה יבין). אמנם אם עבר חלילה ראש השנה הבא והגיע יום הכיפורים וטרם נתקנו התפילות הפסולות של אותה השנה, אז מלאך סהדיא"ל משליך את התפילות הפסולות למקום גרוע שהוא מחוץ לרקיע של הכוכבים והמזלות. ואז אשת הסטרא אחרא הנקראת לילי' לוקחת את התפילות האלו ומשטינה על אותו אחד שהתפלל אותן (יעקב המלך' שער עולם הבריאה פרק יא דף קעב ע"א).

על ידי תפילה בציבור גם תפילות בלי כוונה עולות למעלה

בשעה שהציבור מתפללים יש עת רצון (זוהר פרשת תרומה דף קטו ע"א ד"ה פתח הווא טייטא, גמ' ברכות דף ח ע"א) שנאמר "פְּדָה בְּשָׁלוֹם נַפְשֵׁי מִקְרָב לִי כִּי בְרַבִּים הָיוּ עֲמָדָי" (תהלים נה, יט) (גמ' ברכות דף ח ע"א). ואז תפילת הציבור עולה לפני הקב"ה אף שבאותו ציבור יש כאלו שאינם צדיקים, לפי שלא משגיחים ובוחרים את תפילתו של כל אחד ואחד. ואפילו אם הם התפללו בלי כוונה (מדבר קדמות' להחיד"א מערכת צ' אות יא, עפ"י גמ' תענית ח ע"א, עפ"י זוהר פרשת פקודי דף רמה ע"ב ד"ה 'כיוונת דא הווא' היכלות דקדושה) הרי שמצטרפים לתפילת הרבים (מדבר קדמות' מערכת צ' אות יא) והכל עולה למעלה (זוהר פרשת ויחי דף רלד ע"א ד"ה ויקרא יעקב אל בניו) ומתקבל (מדבר קדמות' מערכת צ' אות יא), כי אין ה' יתברך מואס את תפילתם של הרבים (גמ' ברכות דף ח ע"א). ואפילו בקשותיהם האישיות של כל יחיד ויחיד שהתפלל באותו הציבור עולות עמהם (יארך החיים' על תהלים נה, ב אות ש). (וראה 'זר הקדוש' לר' יחיאל מיכל על 'בראשית רבה', כב בד"ה יא' פרשה פלאים' שגם מה שמתפללים בציבור בכל יום על הנאולה לא שב ריקם, אלא שגורם מכל מקום מקצת נאולה בכל יום מצד הגוף ומצד הנפש. מצד הגוף נאולים מדיהם של כל העריצים הקמים על ישראל לבלותם תמיד, ומצד הנפש ה' מקבץ יצוצי נפשם מארבע כפות הארץ בכל יום. וזה כבוד התפילות המקרבות את קץ הנאולה עיי"ש).

ונרמזה מעלת התפילה בציבור בפסוק "פְּנֵה אֶל תְּפִלַּת הָעָרֶךְ וְלֹא בְּזָה אֶת תְּפִלָּתָם" (תהלים קב, יח), "פְּנֵה אֶל תְּפִלַּת הָעָרֶךְ" – היא תפילת היחיד שהופכים בה ובדוקים אותה אם היא ראויה ובכמה רצון נעשתה ומיהו האדם שהתפלל אותה ומה מעשיו. אך על תפילת הציבור נאמר "וְלֹא בְּזָה אֶת תְּפִלָּתָם" כי אף על פי שאין תפילות כולם בכוונה ורצון הלב (זוהר פרשת ויחי דף רלד ע"א ד"ה בנין כן מנה) הן לא נבדקות, ואין הקב"ה מואס את תפילתם (ותולעת יעקב לר' מאיר בן יחזקאל אבן נבאי סוד הברכות ד"ה והיכל ראשון יוצר אור). וכן נאמר "דְּרָשׁוּ ה' בְּהַמְצֵאוֹ" (ישעיה נה, ו) כנגד תפילת היחיד שצריכה 'עת רצון' על מנת שתתקבל, כמו 'עשרת ימי תשובה' שבין ראש השנה ליום הכיפורים שאז ה' הוא "בְּהַמְצֵאוֹ". ואילו על תפילת הציבור נאמר "כִּי מִי גוֹי גְדוֹל אֲשֶׁר לוֹ אֱלֹקִים קְרִבִּים אֵלָיו כְּה' אֱלֹקֵינוּ בְּכָל קְרָאֵנוּ אֵלָיו" (דברים ד, ז), "בְּכָל קְרָאֵנוּ אֵלָיו" – שבכל עת נשמעת תפילת הציבור (גמ' יבמות דף מט ע"ב, 'אור החמה' לר' אברהם אוולאי אקטו של החיד"א על זוהר פרשת וירא דף קה ע"ב בשם ר' אברהם גלאנטי).

ועל זה אמר דוד המלך "וְאֲנִי תְּפִלְתִּי לָךְ ה' יַעַת רְצוֹן אֱלֹקִים בְּרַב חֲסֵדָךְ עֲנֵנִי בְּאֶמְתָּ שִׁעֲרָךְ" (תהלים סט, יד), "וְאֲנִי תְּפִלְתִּי לָךְ ה' יַעַת רְצוֹן" – כלומר כשאני מתפלל ביחיד, אזי צריכה להיות התפלה ב"עת רצון" וכן על ידי שם הוי"ה שהוא מידת הרחמים. אבל כשיש שם תפלת רבים אזי "אֱלֹקִים בְּרַב חֲסֵדָךְ עֲנֵנִי" – כלומר גם שם "אֱלֹקִים" שהוא 'מידת הדין' יענני (מגלה עמוקות' פרשת ויצא ד"ה איך יבן יח) כי על הציבור תמיד מושפע 'רחמים' (אור החמה' על זוהר פרשת וירא דף קה ע"ב בשם רבי אברהם גלאנטי). לכן החזן נקרא בשם 'שליח צבור' כי התיבה 'צבור' היא בגמטריא 'רחמים', שאין הקב"ה מואס תפילתו של רבים שהם 'צבור' (ברכת טוב' לר' משה נראל הכהן פרשת בראשית דרושים דף ז ע"א טור ב ד"ה ועליו נאמר). וכן שנאמר "פְּדָה בְּשָׁלוֹם נַפְשֵׁי מִקְרָב לִי כִּי בְרַבִּים הָיוּ עֲמָדָי" (תהלים נה, יט) כי תפילה הנאמרת "בְּרַבִּים" מקובלת בלי עיכוב (נבול בנימין' על התורה לר' בנימין הכהן חלק ג דרוש נ' לתפלה דף ק ע"א טור ב ד"ה ככל אלה למותו). ומטעם זה דוד המלך היה מבקש כי גם בעת שהוא נאלץ להתפלל ביחיד יקבל הקב"ה את תפילתו עם הרבים שנאמר "זְכְּרֵנִי ה' בְּרִצּוֹן עֲמָךְ" (תהלים קו, ד) (יארך החיים' לר' אברהם חיים הכהן על תהלים קו, ד אות כ).

תפילת הציבור עולה לפנינו יתברך על ידי מלאך סנדלפוף משיעלה עמוד השחר עד שעה וחצי אחר כך. ואם לא התפללו הציבור בשעה הזאת, אזי צופנים את תפילתם עם תפילת מנחה וערבית של אותו היום ולמחרת בעלות השחר מקריבים יחד את שלשת התפילות של היום הקודם. וזה סוד הדין שאם שכח אדם להתפלל שחרית מתפלל מנחה שתיים (ראה שו"ע אורח חיים סימן קח) (עמק המלך) שער עולם הבריאה פרק יא דף קעב ע"א, 'מקור חיים' לרי' יהודה לייב פרוינדליץ 'סולת בלולה' הלכות תפילה דף כ ע"ב ד"ה 'בענין זמני התפילות'). וכן ממתנינים להעלות את תפילתם של יושבי חוץ לארץ המתפללים קודם יושבי ארץ ישראל עד אשר יעלו תפילות יושבי ארץ ישראל באותה שעה וחצי שלאחר עלות השחר בארץ ישראל. ואותן תפילות של יושבי חוץ לארץ המתפללים אחרי אותה שעה וחצי מעמוד השחר שבארץ ישראל, **צופן אותם המלאך שהדיא"ל להקריבם ביום שלאחריו עם שאר תפילות היום של יושבי ארץ ישראל שטרם עלו** (מקור חכמה' לרי' יהודה לייב פרוינדליץ חלק אורח חיים הלכות תפילה דף כ ע"ב ד"ה 'בענין זמני התפילות').

ולפעמים אם כל הציבור או רובו מכוונים בתפלת מנחה או ערבית כראוי, אזי מוקרבת התפילה לפנינו יתברך באותה השעה שהיא נאמרת בעולם הזה. ולגבי תפילות היחיד הטובות שלא נאמרו עם תפילות הציבור, כגון אותן אלו אשר התכוון בהם המתפלל בכל הברכות שבתפילה אחת או התכוון בחלק מהברכות היום ובחלק מחר וכן הלאה עד שנמצא אחר כמה זמן שהוא התכוון בכל התפילה – **גם את כל אלו צופן המלאך שהדיא"ל עם שאר תפילות הציבור שלא נאמרו 'בזמן' כלומר באותה שעה וחצי שאחרי עלות השחר, ומקריבם ביום שלאחריו עם עלות השחר בזמן** (עמק המלך) שער עולם הבריאה פרק יא דף קעב ע"א, 'מקור חכמה' לרי' יהודה לייב פרוינדליץ חלק אורח חיים הלכות תפילה דף כ ע"ב ד"ה 'בענין זמני התפילות' בשם 'ספר הבריאה' וראה שכוונתו לעמק המלך). (וראה ביאלה המצוות' לרי' משה חאגיז מצוה תלב בדין להתפלל בכל יום דף כ ע"א ד"ה 'ובמאמר תפלה למשה' שאנשי כנסת הגדולה תקנו את התפילות בלשון רבים, כי כוונתם שייחשב לאדם שהוא מתפלל עם הציבור ועל ידי כך תפילות לא תהיה נידחת כאשר מתפלל בלא כוונה. עיי"ש).

צריך להתאמץ מאוד בעבודת התפילה שתהיה נקייה וצלולה

צריך האדם למהר ולתקן את התפילות שהתפלל בלא כוונה וכל זמן שהוא מעכב לתקן עלול חלילה להיענש על כך, שהרי אם היו לוקחים לאדם את בגדיו ומלבושיו היקרים ושאר חפציו היקרים כמשכון בעד חוב עד אשר יפדה את חובו – לא היה אוכל ולא שותה ולא ישן עד שהיה נותן כל לבו ומאמציו כוחו לפדותם שעה אחת קודם. לכן מה יענה אדם ליום פקודה על כל השנים והימים שעברו והוא מתפלל ללא כוונה, **ובינתיים כל אותן התפילות גנוזות עד שיפדה אותן בתפילות הגונות אחרות, ואילו הוא מאחר מלפדותם** (מזמור לאסוף חלק יומסר להנהגת התפילה דף לה ע"ב). ועצה טובה לאדם שיחשוב לפני התפילה כי הכל תלוי ביד ה' יתברך, ומה שגזר עליו יגיע לו. ובזה לא ירבה במחשבות בענייני העולם הזה ועסקיו בשעת התפילה, ותהיה מחשבתו טהורה ופנויה לעבודת ה' (ענין המלך) לרי' יעקב אבוחצירא תיקון התשובה סעיף לה).

וזהו עבודה גדולה של האדם כל ימי חייו, שתהיה תפילתו נקייה וצלולה בלי מחשבה פסולה (יתפאר שלמה' פרשת פנחס ד"ה א"י פנחס בן אלעזר וכי הנראה לבער העין), **ולטהר מחשבותיו ולפנות לבו מכל מחשבות בטלות ומכל הרהורים בעסקי העולם הזה, שלא יבלבלו כוונותיו בתפילה** (תורת נתן וליקוטים ממחרתיו' ענייני צדקה ד"ה גם תכוין כי פרוט) ולשרוף את כל המחשבות הרעות וההרהורים הרעים העולים בליבו בעת התפילה (עפ"י מגיד משימים' פרשת בחר ד"ה ותייחד מחשבתך). וצריך האדם לבכות ולבקש רחמים מה' שיסיר ממנו כל ערוביאי המבטלת את כוונת התפילה (ייסוד יוסף' פרק ח), לכן נכון להגיד בכניסה לבית הכנסת תפילה קצרה: **"נדבות פי רצה נא ה' ומשפטיך למדני, יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלקי אבותינו שתהא תפילתי צלולה וזכה וברורה מכל ערוביאי המבטלת כוונת התפילה"** (ייסוד יוסף' לרבו של מחבר ספר יקב הישר' פרק ט).

וכאשר ירצה האדם לעמוד ולהתפלל, לא יסתכל בפני שום אדם ואפילו תינוק, כדי שלא יבוא לחשוב בענייני אותו האדם. **אלא בשעה שהוא מתפלל יתקדש ויחשוב שאין לו יחס וקירבה עם שום אדם אלא עם בורא נשמתו לבדו, וזה יהיה סיוע גדול לכוונה** (ראשית חכמה' שער הקדושה פרק ח ד"ה ונחזור לענין שמאחר). **וטוב שקודם שיעמוד להתפלל יחשוב כאילו הוא מת ועבר ובטל מן העולם, ובטלו כל עסקיו והרגשותיו ואין לו בעולמו כלום כי אם הצלת נפשו וצערו ובלתי השם ורחמי לבדו** – ואז תיכנס היראה בלבו ויתפשט ממחשבות העולם (מזמור לאסוף חלק יומסר להנהגת התפילה דף לו ע"ב). וכיוון שלייד ולחבר הדיבור והמחשבה יחדיו שיהיו יתמימים זו עבודה המצריכה לכבוש את המחשבה, לכן התפילה נקראת בשם 'עבודה' שעליה נאמר **"וְלַעֲבָדוֹ כָּל־לִבְבָכֶם"** (דברים יא, ג) (ראה רש"י דברים יא, ג) (ותולדות יצחק' לרי' יצחק מעשניש תחילת פרשת נשא ד"ה מלך שלמים).

ומי שיועד בנפשו שטרדות והבלי העולם מטרידים את מחשבתו, **יתפלל דווקא מתוך הסידור כל תיבה ותיבה, כי חוש הראות המביט באותיות מונע את חוש המחשבה, שזה מדרך החושים שכל אחד מבטל חברו. ומה גם שהאותיות הם ציור עולמות וצינורות של מעלה ויש בהם קדושה, ועל ידי שמביט בהם הם מחכימות ומבטלות מחשבה זרה** (קרבן שבת' פרק יז ד"ה מי שיועד). **ואם בכל אופן באה לו מחשבה זרה בתפלתו, יעביר את יד ימין על מצחו ועל עיניו שלוש פעמים – ויעברו ממנו כל המחשבות הזרות ויטהר לו המחשבה, ובלבד שגם הוא יתאמץ להעתיק ממחשבתו את כל ההרהורים, וזה יועיל מאוד שלא יבואו לו עוד מחשבות זרות בכל התפלה עד לסיימה** (תורת נתן וליקוטים ממחרתיו' ענייני צדקה ד"ה גם תכוין כי פרוט).

וישתדל האדם להתפלל בציבור וזה יועיל להעלות את תפילתו (עפ"י זוהר פרשת ויחי דף רלד ע"א ד"ה בגין כך). **וגם אז יכניע ליבו שלא יהיה שום מחשבה והרהור ולא שום פגם המפסיק בינו לבין השכינה חס וחלילה, ובה ידבק בשכינה ותפילתו תהיה מרוצה** (מראית העין' להחיד"א מסכת ברכות דף ה ד"ה והאמר רב יהודה). **ואם מגיע האדם לכך שכל תפילותיו הם בכוונה ובלב טהור, זה מורה כי גופו טהור ונפשו דבוקה בו יתברך. כי כפי הכוונה של האדם בתפילתו כן הוא עדות על ליבו ונפשו הטהורה. וככל שמכוון יותר בתפילתו כן הוא שיעור מהות נפשו** (אהבת דוד' להחיד"א דרוש יב לשבת כלה ד"ה א"י פירש הרב הקדוש' בשם ספר חרדים). **עד שאם האדם מכוון בכל הברכות של תפילת העמידה בלי מחשבה אחרת – יידע כי הוא צדיק, וזך וישר פועלו** (דבש לפי' להחיד"א מערכת ת' אות כה בשם ספר חרדים).

<p>להמשך הפצת העלון אנו זקוקים לתרומתכם, בואו ותהיו שותפים בזיכוי הרבים הגדול. נא ליצור קשר במספר טלפון 052-7675933 ניתן גם לשלוח מייל alon.torat.haim@gmail.com</p>		<p>העלון מופץ לרפואת אברהם אהרון בן מרים ה"ו</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת עמיאל בן אסתר ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>
<p>העלון מופץ לעילוי נשמת דוד בן שרה בתיה ה"ו</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת משה ה"ו</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת ר' לוי בן רבקה ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת משה בן צוהר ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>
<p>העלון מופץ לעילוי נשמת רחל בת משה ה"ו</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת משה בן צוהר ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת משה בן צוהר ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת משה בן צוהר ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>
<p>העלון מופץ לעילוי נשמת משה בן צוהר ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת משה בן צוהר ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת משה בן צוהר ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>	<p>העלון מופץ לעילוי נשמת משה בן צוהר ז"ל ת.צ.ב.ה.</p>

